

Aan het lid van Provinciale Staten,
mevrouw E.M. Wulfse

Datum : 11 APR. 2018
Documentnr. : 2018-018.025/14/A.16
Dossiënummer : K6927
Behandeld door : Stuivinga, J.L.
Telefoonnummer : (050)316 4016
Antwoord op : uw brief van 2 maart 2018
Bijlage :
Onderwerp : Schriftelijke vragen over benoemen en bevorderen andere bronnen dan aardgas

Geachte mevrouw Wulfse,

Via uw brief van 2 maart 2018 heeft u namens de fractie VVD schriftelijke vragen gesteld over de mogelijkheden die de provincie heeft om andere bronnen dan aardgas te benoemen en te bevorderen. Daarbij refereert u aan het bericht op <https://www.limburg.nl/actueel/nieuws/nieuwsberichten/2018/februari/limburgse/>.

Hieronder treft u de beantwoording van uw vragen aan.

1. Bent u op de hoogte van de inhoud van het bericht?

Ja.

2. Heeft u overleg met de provincie Limburg of met andere provincies over dit onderwerp? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat komt er uit deze overleggen?

Ja, wij spreken zeker met andere provincies over het verminderen van het aardgasgebruik. Wij nemen daarin een voortrekkende en agenderende rol, bijvoorbeeld als het gaat om aardgasloze wijken. Deze gesprekken zijn voornamelijk in IPO-verband. Dit heeft onder andere geresulteerd in onze inzet voor het [Interbestuurlijk Programma](#). Hierin is vastgelegd dat provincies, gemeenten, het Rijk en de waterschappen aan de slag gaan met Regionale Energie- en Klimaatstrategieën (REKS). Deze REKS behelzen:

- Een analyse van de regionale CO₂-uitstoot
- Een analyse van de potentie om die uitstoot terug te dringen en hernieuwbare energie in de regio op te wekken
- Een inkijk in de wijze waarop hieraan samen met de maatschappij uitvoering wordt gegeven.

Verder hebben wij op dit gebied bij allerlei gelegenheden een actieve rol gespeeld:

- in de Ronde tafel van de Tweede Kamer m.b.t. warmte en de ongewenste aansluitplicht voor gas bij nieuwbouw.
- Wij hebben het voortouw genomen in het doorzetten van de Nationale Klimaatop in de regio's door de Klimaatop Noord te organiseren waar het verminderen van gasgebruik natuurlijk ook op de agenda stond.
- Tevens hebben wij middels de financiering van de NIB de waterstofeconomie op de kaart gezet: de potentieel grootschalige vervanger van aardgas in de chemie.

- In IPO-verband hebben wij ook de door het Rijk gevraagde warmteplannen (overzicht vraag en aanbod warmte en mogelijkheden warmtenetten) geagendeerd, nadat wij deze als provincie Groningen als eerste ingediend hadden.

3. Hoever is de provincie Groningen met het in kaart brengen van de mogelijke alternatieven voor aardgas?

Wij zijn ver met het in kaart brengen van de alternatieven voor aardgas en vinden ook dat wij daar een koplopersrol in moeten vervullen. Bij het opstellen van ons Programma Energietransitie hebben wij een analyse gemaakt van het energiegebruik (warmte en elektriciteit) in de provincie Groningen. Hierbij is naar voren gekomen dat de grootste besparingspotentie zit bij de bedrijven. Dat is dan ook de hoofdcomponent in de eerste lijn van ons programma. De tweede lijn gaat over het vervangen van aardgas als energiebron, namelijk ruimte maken voor duurzame opwek. Hier gaat het voornamelijk over zonneparken en windmolens. Om bijvoorbeeld huizen, de mobiliteit en de industrie te verduurzamen hebben we duurzame energie nodig, al dan niet omgezet in waterstof. De derde lijn van ons programma gaat over het veranderen van het energiesysteem. Globaal zou je kunnen stellen dat er drie mogelijkheden voor het systeem zijn: duurzame elektriciteit, duurzame warmte, duurzame gasen zoals waterstof en groen gas. Op hoofdlijnen hebben wij in beeld wat daar voor moet gebeuren en stimuleren wij dat.

Uit het onderzoek dat door ECN voor Limburg is verricht, volgt een handelingsperspectief dat zich richt op huizen en aansluit bij ons bovenstaande beleid en de acties die wij hierop hebben ondernomen:

- Op het gebied van aardgasloze nieuwbouw ondersteunen we gemeenten en voeren wij een sterke lobby naar het Rijk.
- Wij nemen het voortouw in gesprekken over een nieuw warmtesysteem. Bijvoorbeeld met Enexis, Gasunie, maar ook met Energiebedrijf Nederland en aan de tafels van het Klimaatakkoord. Vanuit programmalijn Gas 2.0 houden wij ons bezig met dergelijke systeemvragen en oplossingen.
- Een aantal concrete voorbeelden van aardgasvrije woningen die in Groningen zijn gerealiseerd:
 - o In Winsum zijn in het project 'Groenversnelling' woningen uitgerust met een hybride warmtepomp, waarbij de resterende gasvraag wordt bediend met groen gas.
 - o In de gemeente Groningen zijn veel woningen aangesloten op collectieve WKO, bijvoorbeeld in het Dinkelpark.
 - o De wijk Meerstad is all-electric aangelegd.
 - o In Zuidhorn zijn woningen aardgasvrij door forse isolatie en een warmtepomp.
- Verder hebben wij een revolverend fonds waar gebruik van kan worden gemaakt en ondersteunen we vanuit het programma zes dorpen om energieneutraal te worden.

4. Is er een vergelijkbaar technisch onderzoek gestart? Zo nee, waarom niet? Zo ja: Welke gegevens zijn daarover beschikbaar? Zijn deze als open data beschikbaar?

Woningeigenaren hebben hierin keuzevrijheid in de wijze waarop zij hun woning isoleren en van energie voorzien. Dit binnen de regels van het bouwbesluit en de gemeenten moeten toezien op dit bouwbesluit. De gemeente Groningen heeft reeds onderzoek verricht naar de wijze waarop wijken aardgasloos gemaakt kunnen worden, bijvoorbeeld Paddepoel-Noord. Overigens hebben wij met een aantal partners een [energiekansenkaart](#) als open data beschikbaar gesteld via het gegevensknooppunt. Hierin kan iedereen zien hoe relevante energie-infrastructuur rond zijn woning of bedrijf eruit ziet, en waar dus energieprojecten gerealiseerd kunnen worden. In overleg met de partijen waarmee wij samenwerken, waaronder de energiecoöperaties, wordt deze kaart verder vervolmaakt. Hiermee zijn deze partijen beter in staat aan de slag te gaan met hun huizen en omgeving.

5. Is er ook een handelingsperspectief, vergelijkbaar met dat van Limburg opgesteld? Zo ja, welke mogelijkheden heeft de provincie? Zo nee, wanneer wordt dit in kaart gebracht?

Zie ook antwoord op de vorige vragen. Wij vinden het zeer wenselijk om meer inzicht te krijgen in de wijze waarop deze opgave kan worden aangepakt. Aansluitend hierop is de verwachting dat de gemeenten vanaf 2021 in de Omgevingswet verplicht worden om een warmteplan vast te stellen. Dit is een belangrijke volgende stap om tot scenario's voor een aardgasloze woningvoorraad te komen.

6. Indien de provincie Groningen nog geen strategie heeft op dit vlak, zijn er dan plannen om deze zo spoedig mogelijk te ontwikkelen, zoals in Limburg? Zo ja, hoe staat het hiermee? Zo nee, waarom niet?

Zie ook het antwoord op bovenstaande vraag. Wel zien wij uit naar het nieuwe Klimaatakkoord, waarin ook wordt gesproken over de gebouwde omgeving. Daarnaast zien wij dat het Rijk een aanpak voor de gebouwde omgeving aan het verkennen is, middels bijvoorbeeld de pilots waarmee woningen van het gasnet gehaald worden. Indien de gemeenten of provincies een wettelijke rol krijgen in het aardgasloos maken van woningen, via instrumentarium waarmee dit collectief kan worden aangepakt, kunnen wij een doelmatige aanpak in kaart gaan brengen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.